

ВІДГУК

офіційного опонента

**на дисертаційну роботу Бурцева Олександра Володимировича на тему:
«Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку в умовах
обмеженості інвестиційних ресурсів», яку подано на здобуття наукового
ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 –
розвиток продуктивних сил і регіональна економіка**

Актуальність теми.

В даний час регіони України характеризуються наявністю не великих обсягів інвестиційних ресурсів, поряд з цим інфраструктура інвестиційного комплексу діє не дуже ефективною через високий рівень ризику, відсутність сприятливих умов для інвестування. З урахуванням нагальних питань, пов'язаних з обмеженістю ресурсів у ринковій економіці, актуальним є розвиток інфраструктури інвестиційного комплексу регіону, яка створює умови для підвищення ефективності використання наявних ресурсів.

Отже, потреба в розробці теоретико-методичних засад інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів зумовлює потребу подальшого дослідження теми дисертаційної роботи Бурцева Олександра Володимировича. Приймаючи до уваги науковий інтерес, своєчасність та потребу в розробках, дисертація Бурцева Олександра Володимировича на тему: «Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів».

Представлена наукова робота є складовою частиною програми наукових досліджень Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка за темами «Організаційно-економічні та технологічні засади підвищення ефективності виробництва і реалізації продукції в умовах формування інноваційної моделі розвитку агропромислового виробництва» (номер державної реєстрації 0111U005203, 2011-2015 рр.), «Механізми підвищення конкурентоспроможності, розвитку

економічного та виробничо-технологічного потенціалу суб'єктів агропромислового виробництва» (номер державної реєстрації 0116U003477, 2016-2020 рр.). Внесок автора полягає у розробці наукових положень та практичних рекомендацій з обґрунтування теоретико-методологічних засад і розробці практичних рекомендацій з інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів.

Ступінь обґрунтованості і достовірність наукових положень, висновків і пропозицій здобувача.

Після ознайомлення з дисертаційною роботою Бурцева О.В., можна стверджувати про достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, які вона має. Зміст дисертаційної роботи охоплює всі ключові аспекти теми. Отримані результати підтверджуються широким використанням публікацій вітчизняних і зарубіжних авторів за темою дослідження, аналізом нормативно-правової бази та даних Державної служби статистики України.

Найбільш узагальнюючим результатом є те, що інфраструктура України перебуває у становищі, яке характеризується перевищенням загроз над можливостями, а наявні проблеми (слабкі сторони) створюють перепони для повноцінної інтеграції у сучасну ієрархію глобальних економічних відносин, знижуючи тим самим конкурентоспроможність економіки на міжнародному ринку. Глобальними чинниками формування системи інфраструктурного забезпечення регіонів України визначено розширення світової мережі обміну товару; інтенсифікація руху капіталу; прискорений розвиток глобальної транспортної та інформаційної систем.

Позитивної оцінки заслуговує те, що в роботі доведено необхідність модернізації інфраструктурного забезпечення шляхом впровадження транспортних інновацій на Укрзалізниці, розвитку логістики і міжнародних транспортних коридорів, розвитку швидкісного транспорту Hyperloop, цифровізації транспорту та розвитку цифрової національної інфраструктури.

Слід відмітити і сформований механізм взаємодії учасників

інвестиційно-будівельного процесу із органами регіональної влади для узгодження інвестиційно-будівельних проектів із стратегічними програмами соціально-економічного розвитку регіону з визначенням й розподілом фінансово-інвестиційних, організаційно-управлінських і контрольно-наглядових функцій..

Викликає інтерес обґрунтована ефективність розвитку транспортної системи та використання транзитного потенціалу України залежить від здатності адаптуватися до сучасних глобалізаційних трендів, серед яких визначальними є: формування архітектури транспортної системи у рамках проекту «Шовковий шлях», що ініційовано КНР у 2015 та особливостей формування і розвитку Європейської транспортної системи. Реалізація проекту «Великого Шовкового шляху», відкриває для України значні економічні можливості, у першу чергу в контексті формування нових транспортних коридорів для постачання азіатських товарів до Європи та залучення у зв'язку з цим інвестицій у розвиток транспортної інфраструктури. Україна має ряд беззаперечних переваг, що підсилюють зацікавленість Європейських та Китайських партнерів у прокладанні транспортних шляхів саме територією нашої держави, серед яких: вигідне гео економічне розташування, розгалужена транспортна інфраструктура, активні виробничо-торгівельні зв'язки, перспективні можливості внутрішнього ринку.

Теоретичний і методологічний базис дослідження становили діалектичний метод пізнання, фундаментальні положення економічної теорії та регіонального менеджменту, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем організації й управління інфраструктурним процесом. Уважне ознайомлення із змістом дисертації Бурцева О.В. дозволяє зробити висновок, що сформульовані автором наукові положення, висновки і рекомендації є достовірними та обґрунтованими. Зміст дисертаційної роботи засвідчує наступне: визначеної мети дисертантом досягнуто, поставлені завдання виконано, а висновки дослідження є аргументованими.

Наукова новизна одержаних результатів. Найбільш вагомими

результатами, що характеризуються новизною та розкривають глибину, складність, масштабність, повноту та суть дисертаційного дослідження, є такі положення, трактування та ідеї:

- автором вперше запропоновано науково-методичний інструментарій оцінювання рівня залежності інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку від наявних інвестиційних ресурсів на основі оцінки структурних зрушень та тенденцій регіонального розвитку із врахуванням міжрегіональних диспропорцій, що дає можливість ідентифікувати нагальні проблеми, основні досягнення та найважливіші детермінанти регіонального розвитку інфраструктурного забезпечення в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів;

- удосконалено методику моніторингу інвестиційного забезпечення розвитку національної економіки, шляхом врахуванням наслідків втрати значного економічного потенціалу у зв'язку з окупацією частини територій та військовим конфліктом на Сході країни і, як наслідок, зменшенням обсягів капітального та іноземного інвестування;

- удосконалено методичний підхід до оцінки міжрегіональних диспропорцій інфраструктурного забезпечення в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів, що на відміну від попередніх підходів розглядає в якості інструменту згладжування міжрегіональних диспропорцій в сфері інвестиційної активності та розвитку інфраструктури активізацію інноваційної діяльності та стимулювання науково-дослідних розвідок, тобто нарощування регіонального потенціалу інноваційного розвитку;

- розвинена концептуальна модель формування інвестиційно-інноваційного розвитку регіону, що на відміну від існуючих, передбачатиме визначення соціально-економічних цілей (економічне зростання, екологічна безпека, соціальна спрямованість та національна безпека), функціональних складових (інвестиційна стратегія, інноваційна стратегія, інституційне забезпечення, правове регулювання) та механізмами реалізації (адміністративно-правовий, соціально-економічний та організаційно-

економічний).

Практичне значення отриманих результатів. Результати дисертаційного дослідження, висновки та рекомендації, що містяться в роботі, схвалені та використовуються в практичній діяльності Регіонального фонду підтримки підприємництва в Миколаївській області (довідка № 19/60 від 22.06.2016 р.); Бюро регіонального розвитку, КП Одеської обласної державної адміністрації (довідка № 415 від 21.10.2016 р.); Херсонської обласної ради (довідка № 73-162-355/117 від 27.11.2017 р.), Миколаївського обласного фонду розвитку і підтримки громадських ініціатив (довідка № 41 від 14.02.2018 р.).

Повнота викладення положень дисертації в опублікованих працях. Основні результати дисертації висвітлено в 8 наукових працях, з яких: 6 – статті в наукових фахових виданнях (у т. ч. 3 – у науковому фаховому виданні, що входить до наукометричних баз), 2 – матеріали конференцій. Загальний обсяг публікацій – 3,9 д. а., 3,05 д. а. з яких належать особисто автору.

Оцінка викладення й оформлення дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел до кожного розділу, додатків. Загальний обсяг роботи становить 156 сторінок, у тому числі 19 таблиць, 39 рисунків.

Одержані автором результати дослідження з теорії і практики характеризують високий рівень вирішення проблем обґрунтування теоретико-методичних засад та розробці практичних рекомендацій з інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів. Вони доведені до впровадження у якості методичних і практичних розробок.

Дискусійні положення та зауваження по змісту дисертаційної роботи. В цілому позитивно оцінюючи дисертаційну роботу Бурцева О.В., вважаю за доцільне висловити наступні зауваження:

- в першому розділі мало розглянуте питання світового досвіду інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів (Розділ 1, пункт 1.2);

- в другому розділі автор зазначає, що вагомим недоліком, що утруднює повноцінну інтеграцію Української транспортної системи до міжнародної транспортно-логістичної мережі є низький рівень розвитку логістичного сервісу, проте необхідно було б більш конкретизувати, які ж саме існують шляхи вирішення даного недоліку. (Розділ 2, пункт 2.2.);

- в роботі автор не вказує які саме структурні зміни в економіці та на цільових ринках мають вплив на формування регіональних диспропорцій, особливо на секторальному рівні, що здійснюються під впливом науково-технічного прогресу і зумовлюють швидкий розвиток сфери послуг на фоні поступового скорочення (або реінжинірингу) традиційних галузей промисловості (Розділ 2, пункт 2.3.);

- не достатньо інформативним є Рис. 3.7. Взаємодія основних груп суб'єктів інвестиційно-інноваційного процесу (Розділ 3, пункт 3.2);

- автору слід було показати максимальний вплив процесу управління інфраструктурним забезпеченням регіонального розвитку, який передбачає цілеспрямований вплив на формування взаємозв'язків між основними групами суб'єктів інвестиційно-інноваційного процесу та між інфраструктурними галузями господарювання регіону, в тому числі між виробничою та соціальною складовими (Розділ 3 пункт 3.2);

- в підпункті 3.3. необхідно було б більш детально розкрити результати проведеного аналізу, на основі яких сформовано матрицю SWOT-аналізу інфраструктурного забезпечення України, що дозволить виявити основні стратегічні напрямки розвитку та посилення конкурентних переваг національної інфраструктури в умовах глобалізації (Розділ 3 пункт 3.3.).

- у дисертації не вдалось уникнути дисертанту стилістичних огріхів та русизмів, що порушують зміст наукового стилю дисертації.

Відповідність дисертації встановленим вимогам МОН України

Дисертаційне дослідження Бурцева О.В., відповідає «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. Автореферат розкриває основні положення дисертаційної роботи і відповідає вимогам, які встановлені МОН України.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Бурцева О.В., є завершеним науковим дослідженням, актуальним за темою та розглянутими проблемами. Одержані автором результати є науково обґрунтованими, мають наукову новизну і практичну цінність. Вони відіграватимуть позитивну роль у вирішенні проблем інфраструктурного забезпечення регіонального розвитку в умовах обмеженості інвестиційних ресурсів.

Тема і зміст дисертації відповідають профілю наукової спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, а її автор Бурцев Олександр Володимирович – заслуговує на присудження йому наукового ступеня кандидат економічних наук.

Офіційний опонент:
начальник Центрального управління
Головного управління
ДФС України в Харківській області,
доктор економічних наук, доцент

Ю.О. Зайцев

*Відомий надійшов
30.11.18 Відомий секретар
СВР Д 41.089.05
Відомий Ч.В. Кривіца*

